

[Miljøministeren]

*Notat vedrørende
virkningerne af indgreb i forskellige
naturområder langs den jyske vestkyst*

Danmark har med sin lange kyststrækning, de mange fjorde og bugter og lavvandede havområder en række af de mest betydningsfulde vådområder i Europa. Områderne huser meget store andele af den europæiske vandfuglebestand i yngletiden, og især i træktiden og i vinterhalvåret.

Det er på denne baggrund, at Danmark den 16. juli 1977 – med ikrafttrædelse den 19. december 1977 – ratificerede konventionen fra 1971 om vådområder af international betydning, navnlig som levesteder for vandfugle (»Ramsar-konventionen«).

I forbindelse med ratifikationen blev i et samarbejde med de berørte styrelser og de regionale myndigheder udpeget 26 danske vådområder til den internationale liste herover, som konventionen foreskriver.

Konventionen medfører ikke nogen juridisk forpligtelse til at undlade indgreb i de vådområder, som er udpeget. Den pålægger derimod de enkelte lande at udforme og gennemføre deres planlægning med henblik på at fremme beskyttelsen af de pågældende vådområder og en fornuftig anvendelse af landets vådområder i det hele taget.

Med hensyn til de lokaliteter, der er nævnt i begrundelsen til svaret, gælder, at de – bortset fra områderne bag det fremskudte dige – indgår blandt de 26 danske vådområder, som figurerer på listen.

Fredningsstyrelsen er opmærksom på de forskellige indgreb og foranstaltninger, der omtales i forbindelse med disse lokaliteter. Der henvises i denne forbindelse til svarene på Jens Jørgen Bolvigs spørgsmål i juli og december i år (hhv. nr. 1145 og 113) vedrørende områderne bag det fremskudte dige og svarene på sammes spørgsmål nr. 1052 fra juli 1978 om Vejlerne og spørgsmål nr. 1441 fra september 1979 om Harboøre tange.

De fleste former for indgreb i vådområder har negative følger for plante- og dyrelivet, hovedsagelig ved en formindskelse af antallet af arter og individer. De generelle konsekvenser heraf på længere sigt kan næppe overskues. Især med hensyn til bestandene af vandfugle er de negative følger belyst i en række undersøgelser og rapporter, hvoraf en del er udarbejdet af fredningsstyrelsen. Det

fremgår heraf, at de mest alvorlige indgreb er dræning og nyopdyrkning. Endvidere må nævnes tilgroning af strandenge, som ikke nyder nogen generel beskyttelse efter naturfredningsloven. Hertil kommer anlægsforanstaltninger og visse kulturpåvirkninger, hvis konsekvenser i dag ikke kan siges at være tilstrækkelig belyste.

Et specielt problem, som imidlertid har betydning flere steder, er mindre vandstands-sænkninger og faldende saltholdighed i de vestjyske fjorde og lagunesøer, som alle har forbindelse til havet med regulerbar sluser. De negative virkninger heraf har mest markant givet sig udtryk i mindskede fuglebestande. En hævnning af vandets saltholdighed samt en mindre hævnning af vandstanden vil de fleste steder, bl. a. i Ringkøbing fjord, Vejlerne og i den ny kog bag det fremskudte dige forbedre forholdene for miljøet.

Som spørgeren selv gør opmærksom på, er der gennem det sidste århundrede sket en reduktion og forringelse af områder af den pågældende karakter. Da de yderligere må betegnes både som meget vigtige og som meget sårbare, er det væsentligt, at områderne løbende overvåges, og at de indgreb, der i øvrigt anses for nødvendige, baseres på en nøje analyse af de miljømæssige konsekvenser.

De 26 danske vådområder på listen omfatter dels visse landarealer, dels arealer på søterritoriet.

Afgørelser om udnyttelse eller beskyttelse af de dele af søterritoriet, som er omfattet af de udpegede vådområder, bør alene træffes efter en samlet bedømmelse af alle relevante naturfredningsmæssige interesser, hvori de specielt til vådområder knyttede økologiske værdier for vandfugle skal indgå. Det løbende samarbejde mellem miljøministeriet og ministeriet for offentlige arbejder vedrørende udnyttelsen af søterritoriet og den koordination, som sker gennem den arbejdsgruppe, der er nedsat med henblik på konventionens administration med deltagelse af de berørte ministerier og de dertil knyttede institutioner, vil medvirke hertil.

Endvidere er der indledt et arbejde med henblik på at frede nogle af områderne ved bekendtgørelser efter naturfredningslovens § 60 (Harboøre og Agger tanger). Dette gælder i øvrigt også Vadehavet, som ikke i dag indgår blandt de danske vådområder på listen,